

Ögonsekret

Indikation

Misstanke om bakteriell ögoninfektion.

Provmaterial

Provmaterial är sekret från ögats bindehinna, kornealskrap m m.

Analysprincip

Aerob odling på selektiva och icke selektiva medier avseende bakterier.

(Prov från keratit odlas även anaerobt).

Provtagningsmateriel

Steril provtagningspinne som eventuellt fuktats i sterilt fysiologiskt koksalt före provtagning (speciell provtagning för keratit).

Provtagning

Provet tas från insidan av ögonlocket eller nedre fornix. Låt pinnen suga åt sig så mycket sekret som möjligt. Undvik att beröra ögonlocksranden. Pinnen stoppas i ESwab. Ett jämförande odlingsprov från andra ögat, vare sig det är infekterat eller ej, är av värde. Komplettera gärna med nasofarynxprov.

Provtransport

Sänd provet omgående. Om detta inte är möjligt förvaras provet i kyl i avvaktan på transport.

Tänk på: Förvaring i rumstemperatur eller försenad transport kan ge ett försämrat analysresultat.

Remiss

[Bakteriologiska laboratoriets remiss](#) eller elektronisk beställning. Ange att allmän odling önskas och varför provet tas, samt eventuell antibiotikabehandling.

Tänk på: Både remiss och prov måste märkas med rätt identitet, önskad analys och provtagningsdatum.

Bedömning och svarsrutiner

Fynd av möjliga patogener anges, t ex *Haemophilus influenzae*, pneumokocker, *Staphylococcus aureus*, *Moraxella catarrhalis*. Sparsam förekomst av bakterier från omgivande hud till exempel alfa-streptokocker, koagulasnegativa stafylokocker, difteroida stavar kan förekomma men är sällan relevanta fynd. Tårvätskan är bakteriedödande varför låga bakterietal ofta ses. Odlingen kan till och med bli helt negativ trots att det sannolikt rör sig om bakteriell konjunktivit. Med tanke på detta kan [nasofarynxodling](#) vara ett bra komplement, eftersom bakterier från nasofarynx ofta sprids till ögat. Proverna svaras ut via CR, CentralRegistret, och för de kunder som inte är anslutna till CR skickas provsvaren per fax eller brev. Vid fynd av potentiella ögonpatogener lämnas svar vanligen inom 1-3 vardagar från provets ankomst till laboratoriet. Vid avsaknad av potentiella patogener besvaras provet efter 2 vardagar.

Speciella frågeställningar

[Gonokockodling](#), se denna provtagningsanvisning. Ögonsekret från barn <1år omfattas även av gonokockodling.

- [Provtagningsmaterial mikrobiologi](#)